

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2021. : kratki vodič

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **2022**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:242:893401>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International](#)/[Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-16**



Repository / Repozitorij:

[Institute of Public Finance Repository](#)



Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2021.

Kratki vodič



Svibanj, 2022.

NAKLADNIK

Grad Zagreb, Trg S. Radića 1, Zagreb

ZA NAKLADNIKA

Gradski ured za financije i javnu nabavu Grada Zagreba

PRIREDIO

Institut za javne financije, Zagreb

GRAFIČKI DIZAJN I PRIPREMA

Bachrach & Krištofić

NJI₃

ISBN 978-953-8319-24-2



Svrha je ovog kratkog vodiča ponuditi građanima najosnovnije informacije o izvršenju proračuna Grada Zagreba za 2021. i potaknuti ih da prate proračun i komuniciraju s gradskim vlastima. Na mrežnim stranicama Grada dostupan je kompletni prijedlog [Godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna Grada Zagreba za 2021.](#), a kao pomoć za razumijevanje tog izvještaja i gradskog proračunskog procesa općenito, može poslužiti i [Vodič kroz proračun Grada Zagreba](#) (s općim informacijama o gradskom proračunu i proračunskom procesu). Koristan može biti i niz povezanih proračunskih dokumenata i kratkih vodiča dostupnih na mrežnoj stranici [Proračun](#).

Gradska skupština je 8. prosinca 2020. izglasala [Proračun za 2021.](#) kojim su planirani ukupni prihodi od 13,65 mlrd. kn, te ukupni rashodi od 12,84 mlrd. kn.

U skladu s izmjenama [Zakona o proračunu](#), od 2016. gradski proračun obuhvaća i vlastite i namjenske prihode svih gradskih proračunskih korisnika, kao i rashode koji se financiraju iz tih prihoda. Od 2020. se u gradski proračun na rashodnoj strani uključuju i sredstva za bruto plaće, doprinose i ostale rashode za zaposlenike osnovnih i srednjih škola, a koja se osiguravaju u državnom proračunu. Na prihodnoj se strani taj isti iznos prikazuje kao sredstva pomoći proračunskim korisnicima iz državnog proračuna.

Sukladno Zakonu o proračunu, ako se tijekom proračunske godine povećaju rashodi i izdatci, odnosno smanje prihodi i primitci, proračun je potrebno uravnotežiti pronalaženjem novih prihoda i primitaka, odnosno smanjenjem predviđenih rashoda i izdataka. Uravnoteženje se provodi izmjenama i dopunama (rebalansom) proračuna. Gradska skupština je 30. rujna 2021. usvojila rebalans, tj. [Odluku o izmjenama i dopunama Proračuna Grada Zagreba za 2021.](#), kojom su prihodi proračuna smanjeni za 858 mil. kn (6,3%) na 12,79 mlrd. kn, dok su rashodi povećani za 281 mil. kn (2,2%) na 13,12 mlrd. kn. Naime, prvotno usvojenim Proračunom za 2021. planirana je prodaja imovine (objekti Zagrepčanke, Gredelja i Paromlina) u iznosu od preko 1 mlrd. kn. Budući da se tijekom godine nisu uspjele

gradska upravna tijela uredi, zavodi i službe koje obavljaju poslove za koje je Grad nadležan.

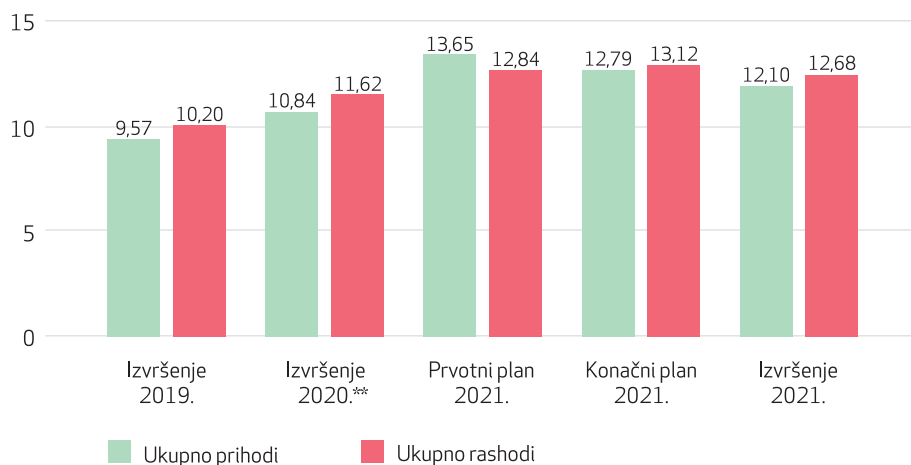
poduzeti potrebne pripremne radnje, bilo je očito da se ta imovina neće prodati, pa je trebalo smanjiti planirane prihode. Osim toga, tijekom 2021. ukazala se potreba za povećanjem rashoda kako bi se osigurala dodatna sredstva za pročišćavanje otpadnih voda (217,5 mil. kn) i za interventnu mjeru smanjenja otpada (55,8 mil. kn).

Gradonačelnik je krajem 2021. donio i [Zaključak o preraspodjeli sredstva u gradskom proračunu](#), kojim se nije mijenjao ukupan iznos gradskog proračuna već su se rashodi neophodni za izvršavanje poslova i programa uskladili s potrebama i zahtjevima [gradskih upravnih tijela](#).

U tekstu koji slijedi uspoređeno je izvršenje proračuna za 2021. s prvotnim planom proračuna za 2021. (od 8. prosinca 2020.) i konačnim planom proračuna za 2021. (nakon uključene preraspodjele od 31. prosinca 2021.).

OSTVARENI PRIHODI I RASHODI

Ostvareni prihodi proračuna Grada Zagreba **u 2021. iznose 12,1 mlrd. kn, a rashodi 12,68 mlrd. kn** (grafikon 1). **U odnosu na prvotni plan proračuna** iz prosinca 2020. ostvareni su prihodi niži za 1,55 mlrd. kn (11,3%), a rashodi za 159 mil. kn (1,2%). **U odnosu na konačni plan proračuna** ostvareni prihodi su niži za 687 mil. kn (5,4%), a rashodi za 440 mil. kn (3,4%).



namjenski prihodi prihodi za koje je unaprijed utvrđena svrha trošenja. Primjerice, prihodi od komunalne naknade troše se na održavanje komunalne infrastrukture Grada.

Grafikon 1: Prihodi i rashodi proračuna Grada Zagreba, 2019.–21. (u mlrd. kn)*

* S vlastitim i **namjenskim prihodima** proračunskih korisnika i rashodima financiranim iz tih prihoda.

** Od 2020. u plan proračuna uključena su sredstva za bruto plaće, doprinose i ostale rashode za zaposlenike osnovnih i srednjih škola koja se osiguravaju u državnom proračunu. Stoga se u gradski proračun na rashodnoj strani uključuju i spomenuti rashodi, a na prihodnoj se strani taj isti iznos prikazuje kao sredstva pomoći proračunskim korisnicima iz državnog proračuna.

Gradski proračun sadrži sve **prihode i rashode 330 gradskih proračunskih korisnika**, odnosno institucija koje je Grad osnovao, koje većim dijelom financira i koje su navedene u [Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika](#). To su, primjerice, javnozdravstvene ustanove (domovi zdravlja, poliklinike, bolnice, zavodi), predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove, ustanove u kulturi, ustanove socijalne skrbi, Javna vatrogasna postrojba, Zavod za prostorno uređenje, Javna ustanova Maksimir, Zoološki vrt, Ustanova Upravljanje sportskim objektima, Ustanova za sveobuhvatnu skrb "Tigrovi" i Razvojna agencija Zagreb za koordinaciju i poticanje regionalnog razvoja.



OSTVARENI PRIHODI

Ukupni ostvareni prihodi u 2021. iznose 12,1 mlrd. kn (grafikon 2), od čega je 43% prikupljeno od **poreza i prireza na dohodak (5,26 mlrd. kn)**. Slijede **prihodi od pomoći i donacija** (2,6 mlrd. kn, 22%), koji se najvećim dijelom (ukupno 1,86 mlrd. kn) odnose na pomoći za bruto plaće, doprinose i ostale rashode za zaposlenike osnovnih i srednjih škola jer se one financiraju iz državnog proračuna. Iz državnog proračuna Gradu je doznačeno i 322,7 mil. kn pomoći izravnjanja za **decentralizirane funkcije**. Dodatno je iz državnog proračuna Gradu uplaćeno i 62,2 mil. kn za različite programe i projekte poput sufinanciranja Arene Zagreb (28,4 mil. kn), sufinanciranja međumjesnog javnog prijevoza učenika (18,6 mil. kn), interventne mjere (2,1 mil. kn), rotor Remetinec (1,2 mil. kn), poticanje razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva (1,1 mil. kn), itd.

Pomoći iz **EU fondova i međunarodnih organizacija** ostvarene su u iznosu od 321 mil. kn, a odnose se na: interventnu mjeru za smanjenje otpada (57,3 mil. kn), energetske obnovu zgrada javne namjene (37,2 mil. kn), otklanjanje posljedica potresa iz Fonda solidarnosti (26,2 mil. kn), projekt Zagreb Energy Efficient City – [ZagEE](#) (20,7 mil. kn), modernizaciju pothodnika (8,4 mil. kn), pomoćnike u nastavi kao potporu inkluzivnom obrazovanju (7,8 mil. kn), Rotor Remetinec (6,7 mil. kn), projekt Socijalno se uključi i zaposli – [SUZI](#) (6,7 mil. kn), prenamjenu prostora u Vlačkoj za potrebe glazbene škole (5,3 mil. kn), itd.

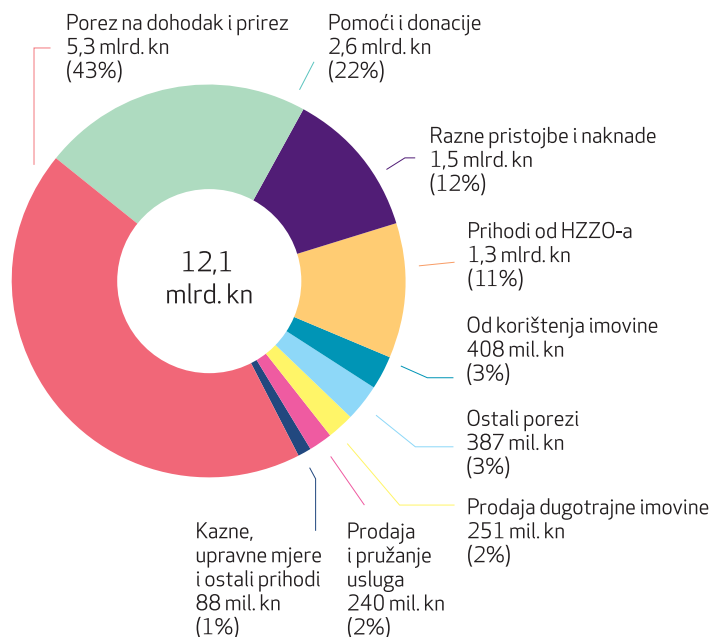
Prihodi od raznih **pristojbi i naknada** ostvareni su u iznosu od 1,5 mlrd. kn (12%), uglavnom od komunalnih doprinosa i naknada (982,6 mil. kn), prihoda po posebnim propisima (485,6 mil. kn), poput prihoda proračunskih korisnika od sufinanciranja u cijeni predškolskog odgoja, te upravnih i administrativnih pristojbi (29,9 mil. kn). Četvrti po značaju su **prihodi proračunskih korisnika od HZZO-a za pružene zdravstvene usluge** (1,34 mlrd. kn, odnosno 11%).

Svaka je zaposlena osoba 2021. u gradski proračun prosječno mjesečno uplatila 1.017 kn poreza i prireza na dohodak.

decentralizirane funkcije odgovornost za dio određenih javnih usluga (osnovno i srednje školstvo, zdravstvo, socijalna skrb i vatrogastvo) koje je država prenijela na određeni broj županija, gradova i općina, određivši za to i dodatne oblike financiranja.

Prema Zakonu o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske, Zagrebačke, Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije, dio od 6% prihoda od poreza na dohodak namijenjenog za decentralizirane funkcije osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva može se utrošiti za saniranje šteta i obnovu od potresa, a sredstva za pokriće rashoda za decentralizirane funkcije u tom slučaju osiguravaju se u cijelosti u državnom proračunu.

Prihodi od **korištenja imovine** (407,9 mil. kn, 3%), najvećim se dijelom odnose na godišnju naknadu za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji vozila (229 mil. kn) te zakup i iznajmljivanje imovine, poput poslovnih prostora, reklamnih panoa i ormarića, terasa, parkirališnih mjesta, pokretnih naprava, kioska, stanova i sl. (108,3 mil. kn). Prihodi od **ostalih poreza** iznosili su 386,6 mil. kn (3%), a uglavnom se odnose na porez na promet nekretnina (303,8 mil. kn) i porez na cestovna motorna vozila (76,6 mil. kn).



Grafikon 2: Ostvareni prihodi gradskog proračuna 2021.*

* S vlastitim i namjenskim prihodima proračunskih korisnika.

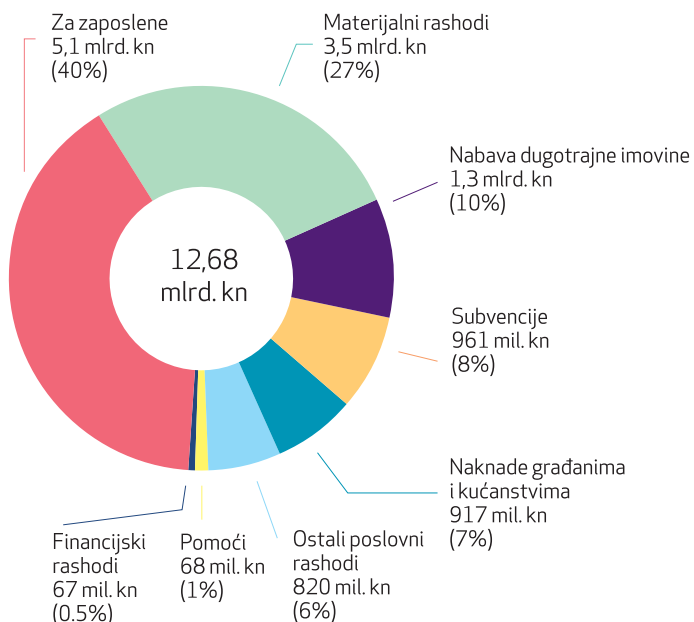
U odnosu na prvotni plan proračuna za 2021., ukupni **ostvareni prihodi niži su za 1,55 mlrd. kn ili 11,3%**. Najveća razlika je na prihodima od prodaje dugotrajne imovine koji su manji za 936,2 mil. kn zbog nerealizirane prodaje Zagrepčanke, Gredelja i Paromlina u iznosu od preko 1 mlrd. kn. Značajnije su podbacili i planirani prihodi od pomoći (za 434,2 mil. kn, najvećim dijelom iz EU) te prihodi od poreza na dohodak i prireza (za 200,9 mil. kn), dok su prihodi od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda premašili planirani iznos za 27,8 mil. kn, a prihodi od raznih pristojbi i naknada za 27 mil. kn.

U odnosu na konačni plan za 2021. (preraspodjelu sredstava od 31. prosinca 2021.), **ostvareni prihodi niži su za 687,3 mil. kn, odnosno 5,4%**. Najviše su podbacili planirani prihodi od pomoći (za 520,2 mil. kn, najvećim dijelom iz EU), prihodi od poreza na dohodak i prireza (za 283,9 mil. kn) i prihodi od korištenja imovine (za 46,8 mil. kn), dok su prihodi od prodaje dugotrajne imovine premašili planirani iznos za 134,7 mil. kn.

OSTVARENI RASHODI PO VRSTAMA

Ukupno izvršeni rashodi 2021. iznosili su **12,68 mlrd. kn** (grafikon 3), te su **za 159,3 mil. kn (1,2%) niži od prvotno planiranih**. Najznačajnije su povećani rashodi za zaposlene (za 265,4 mil. kn), ostali rashodi (za 240,3 mil. kn, najvećim dijelom za kapitalne pomoći) i subvencije (za 131,6 mil. kn), dok su rashodi za nabavu dugotrajne imovine manji za 481,1 mil. kn, materijalni rashodi za 228,6 mil. kn, a dane pomoći za 125,5 mil. kn.

Ukupno izvršeni rashodi u 2021. su za **440,2 mil. kn (3,4%) niži od konačno planiranih** (preraspodjelom sredstava od 31. prosinca 2021.). Pritom su najznačajnije povećani rashodi za zaposlene (za 268,7 mil. kn, uglavnom kod proračunskih korisnika), rashodi za subvencije (za 51,6 mil. kn, uglavnom ZET-u), te naknade građanima i kućanstvima (za 26,5 mil. kn, najvećim dijelom za nabavu udžbenika i drugih obrazovnih materijala te za novčanu pomoć roditeljima odgojiteljima). S druge strane, rashodi za nabavu dugotrajne imovine manji su za 404 mil. kn (uglavnom za Centar kompetencije za translacijsku medicinu Srebrnjak i novi Hrvatski prirodoslovni muzej), materijalni rashodi za 181,9 mil. kn (najviše za usluge), dane pomoći za 124,4 mil. kn i ostali rashodi za 74,8 mil. kn.



Grafikon 3: Ostvareni rashodi gradskog proračuna u 2021. po vrstama (ekonomska klasifikacija)*

* S rashodima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika.

Rashodi za zaposlene (5,1 mlrd. kn) su plaće, doprinosi i ostali rashodi za zaposlene, uključujući i rashode za zaposlene na projektima koji se financiraju iz sredstava EU-a. Od ukupnih rashoda za zaposlene 3,1 mlrd. kn od-

nosi se na sredstva za plaće zaposlenih kod proračunskih korisnika kojima se sredstva ne doznačuju iz proračuna Grada Zagreba.

Materijalni rashodi (3,5 mlrd. kn) se najvećim dijelom odnose na tekuća i investicijska održavanja objekata komunalne infrastrukture (npr. održavanje javnih površina, javne rasvjete, cesta, groblja i krematorija) i objekata gradske uprave i gradskih proračunskih korisnika, ali i na uredski materijal, energiju i usluge (primjerice, telefona, pošte, prijevoza, informiranja), neophodne za funkcioniranje gradskih upravnih tijela i gradskih proračunskih korisnika.



subvencija

bespovratno davanje sredstava za poticanje proizvodnje dobara ili pružanje usluga.

Za **nabavu dugotrajne imovine** utrošeno je 1,3 mlrd. kn, i to za gradnju nerazvrstanih cesta, komunalnu infrastrukturu, poslovne i ostale građevinske objekte, radove na energetskej obnovi objekata u sklopu projekta ZagEE, sanaciju klizišta te opremu u školstvu, zdravstvu, ustanovama socijalne skrbi i slično.

Subvencijama u iznosu od 961 mil. kn potiče se proizvodnja i usluge trgovačkih društava, obrtnika, poljoprivrednika, te malih i srednjih poduzetnika. Najveći se dio odnosi na javni gradski prijevoz, odnosno ZET (827,9 mil. kn), zakupninu dvorane Arena (56,9 mil. kn), zapošljavanje osoba s invaliditetom (28,9 mil. kn), poticanje razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva (27,9 mil. kn), Zagrebački inovacijski centar (6,5 mil. kn), Zagrebački centar (3,3 mil. kn), te Floraart (2,7 mil. kn).

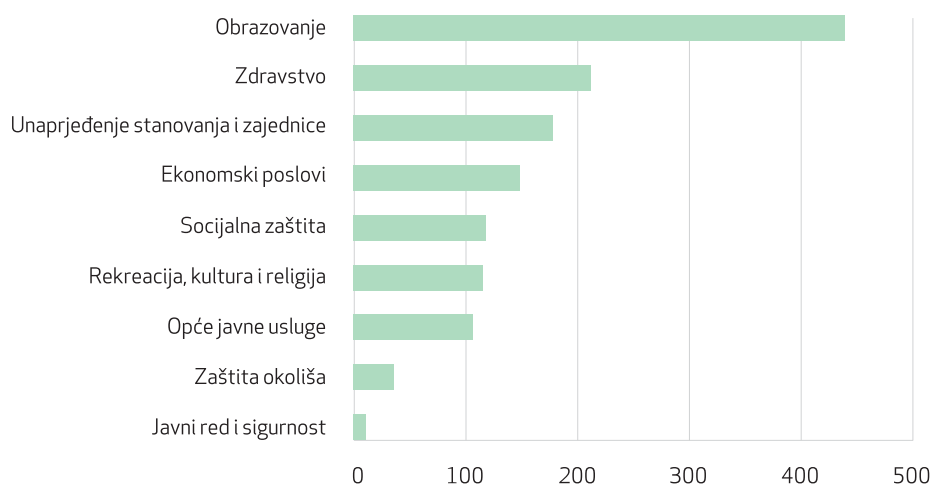
Naknade građanima i kućanstvima iznosile su ukupno 917 mil. kn, a obuhvaćaju novčanu pomoć za novorođenčad i roditelje odgojitelje (588,4 mil. kn), sufinanciranje međumjesnog javnog prijevoza učenika, nabavu udžbenika i drugih obrazovnih materijala te izvannastavne aktivnosti (92,3 mil. kn), ZET prijevoz i prijevoz osoba s invaliditetom (70 mil. kn), dodatak uz mirovinu (63,8 mil. kn), naknade za poboljšanje učeničkog i studentskog standarda te potpore djeci poginulih i nestalih branitelja (31,8 mil. kn), priključenje na komunalne vodne građevine (23,9 mil. kn), prehranu socijalno ugroženih (16,8 mil. kn), pomoć kućanstvima za troškove stanovanja (10,8 mil. kn), te razne druge programe pomoći osobama s invaliditetom, nezaposlenima, dobrovoljnim davateljima krvi, braniteljima i stradalnicima Domovinskog rata, stipendije učenicima i studentima, itd.

Ostali poslovni rashodi izvršeni su u iznosu od 820 mil. kn, a odnose se uglavnom na tekuće donacije, kapitalne pomoći te kazne, penale, i naknade štete. Tekuće donacije (373,8 mil. kn) se odnose na sufinanciranje sporta (174,4 mil. kn), vjerske i privatne vrtiće i škole (84,8 mil. kn), kulturu (npr. knjižnice, muzeje, kazališta, glazbenu, likovnu, filmsku djelatnost) te neprofitne organizacije (udruge, socijalni, humanitarni i razvojni programi i slično). Kapitalne pomoći (351,6 mil. kn) utrošene su najvećim dijelom za

pročišćavanje otpadnih voda (251,1 mil. kn), za interventnu mjeru smanjenja otpada (57,3 mil. kn), za otplatu kredita za izgradnju žičare (39,8 mil. kn) i za podmirenje obveza Centra za gospodarenje otpadom (3,4 mil. kn).

OSTVARENI RASHODI PO NAMJENI

Prosječno se mjesečno 2021. iz gradskog proračuna na svakog građanina trošilo 1.372 kn (grafikon 4), od čega najviše za obrazovanje (440 kn), zdravstvo (214 kn), usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice (179 kn) te ekonomske poslove (149 kn).



Grafikon 4: Prosječna mjesečna potrošnja po namjeni (funkcijska klasifikacija), po građaninu, ostvareno 2021. (u kn)*

* S rashodima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika.

Rashodi za obrazovanje odnose se na predškolsko obrazovanje (za zaposlenike u gradskim vrtićima, subvencioniranje povlaštenih cijena gradskih vrtića), te osnovno i srednjoškolsko obrazovanje (uključujući dio plaća za zaposlene, te materijalne rashode i nabavu dugotrajne imovine).

Rashodi za zdravstvo odnose se na zdravstvenu zaštitu, izradu i provedbu programa i strategija zdravstvene zaštite, promicanje zdravlja te prevenciju i suzbijanje ovisnosti, potpore zdravstvenim programima i projektima udruga i drugih oblika organiziranog zdravstvenog djelovanja i rada, koordinaciju i kontrolu zdravstvenih ustanova u vlasništvu Grada.

Usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice uglavnom se odnose na održavanje gradske imovine i javnih površina (ulična rasvjeta i dr.).

Ekonomski poslovi uglavnom se odnose na javni gradski prijevoz, gradnju i održavanje cesta, poljoprivredu i turizam.

OSTVARENI RASHODI PO GRADSKIM UPRAVNIM TIJELIMA

Veći dio gradskih upravnih tijela u ukupnim rashodima sudjeluje s relativno malim iznosima, dok se na **tri najznačajnija ureda** – za obrazovanje, za zdravstvo, te za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša – odnosi **preko polovice proračunskih sredstava**, odnosno prosječno **824 kn mjesečno po građaninu**.



Grafikon 5: Prosječna mjesečna potrošnja po gradskim upravnim tijelima (organizacijska klasifikacija), po građaninu, ostvareno 2021. (u kn)*

*S rashodima i izdancima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka proračunskih korisnika.

Grafikon 5 prikazuje izvršenje proračuna za 2021. po gradskim upravnim tijelima (njih 27). No, s ciljem ne samo stabiliziranja financijskog poslovanja, već i postizanja odgovornije i učinkovitije uprave, bolje koordinacije među upravnim tijelima te povećanja efikasnosti, predložena je i 15. srpnja 2021. na Gradskoj skupštini usvojena reorganizacija kojom je od 1. siječnja 2022. broj dotadašnjih gradskih upravnih tijela smanjen s 27 na 16. Buduće uštede bi se trebale realizirati ne samo smanjenjem broja rukovodećih mjesta, nego i smanjenjem plaća za najvišu razinu rukovodećih mjesta.

RAČUN FINANCIRANJA

Grad je 2021. zabilježio ukupne prihode od 12,1 mlrd. kn i ukupne rashode od 12,68 mlrd. kn. Budući da je prikupljeno manje sredstava nego što je potrošeno, ostvaren je proračunski manjak od 576,9 mil. kn (tablica 1).

Za razliku od pojmova *prihodi* i *rashodi* koji se koriste u računu prihoda i rashoda za poslovanje te prodaju i nabavu dugotrajne imovine, u računu financiranja se za **financijsku imovinu**, uzimanje, davanje i otplate zajmova koriste pojmovi primitci i izdatci. *Primitci* su priljevi novca, npr. vraćene glavnice po danim zajmovima, od prodaje dionica i obveznica, od zaduživanja, a *izdatci* su odljevi sredstava po tim istim kategorijama. Razlika primitaka i izdataka je *neto financiranje*, tj. iznos koji bi trebao biti jednak višku/manjku iz računa prihoda i rashoda.

financijska imovina

novac, depoziti, obveznice, itd.

Grad je 2021. ostvario 1,4 mlrd. kn primitaka, od čega se 1,24 mlrd. kn odnosi na dugoročne kredite za financiranje kapitalnih investicija, poput ulaganja u objekte društvene namjene, izgradnju cesta, sanaciju objekata oštećenih u potresu te za obnovu zgrada javne namjene. Primljeni zajmovi iz državnog proračuna iznosili su ukupno 157 mil. kn, od čega se 150 mil. kn odnosi na beskamatnu pozajmicu za sanaciju šteta od potresa prema Odluci Vlade o dodjeli beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S) koje su pogođene posljedicama razornih potresa na području Grada Zagreba, Zagrebačke, Krapinsko-zagorske, Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije, a 7 mil. kn na beskamatnu pozajmicu prema Odluci Vlade o dodjeli beskamatnog zajma JLP(R)S uslijed pada prihoda. Istovremeno je bilo 855,5 mil. kn izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova, od čega se najveći dio odnosi na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova (854,4 mil. kn).



	Izvršenje 2019.	Izvršenje 2020.	Prvotni plan 2021.	Konačni plan 2021.	Izvršenje 2021.
Račun prihoda i rashoda					
Ukupni prihodi	9.572,4	10.843,0	13.648,1	12.790,0	12.102,7
Ukupni rashodi	10.203,3	11.615,5	12.838,8	13.119,7	12.679,6
Manjak/višak	-630,9	-772,6	809,3	-329,7	-576,9
Račun financiranja					
Primitci od financijske imovine i zaduživanja	634,6	1.394,7	387,3	1.207,9	1.401,7
Izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova	578,0	704,9	1.196,6	878,2	855,5
Neto financiranje	56,7	689,9	-809,3	329,7	546,2
a) Manjak/višak tekućeg razdoblja	-574,2	-82,7	0,0	0,0	-30,7
b) Preneseni manjak/višak iz prethodnog razdoblja	-728,7	-1.302,9	-1.385,6	-1.385,6	-1.396,9
Ukupan manjak/višak a)+b)	-1.302,9	-1.385,6	-1.385,6	-1.385,6	-1.427,6

Tablica 1: Račun prihoda i rashoda i račun financiranja, 2019.–21. (u mil. kn)*

*S vlastitim i namjenskim prihodima i primitcima proračunskih korisnika i rashodima i izdancima financiranim iz tih prihoda i primitaka.

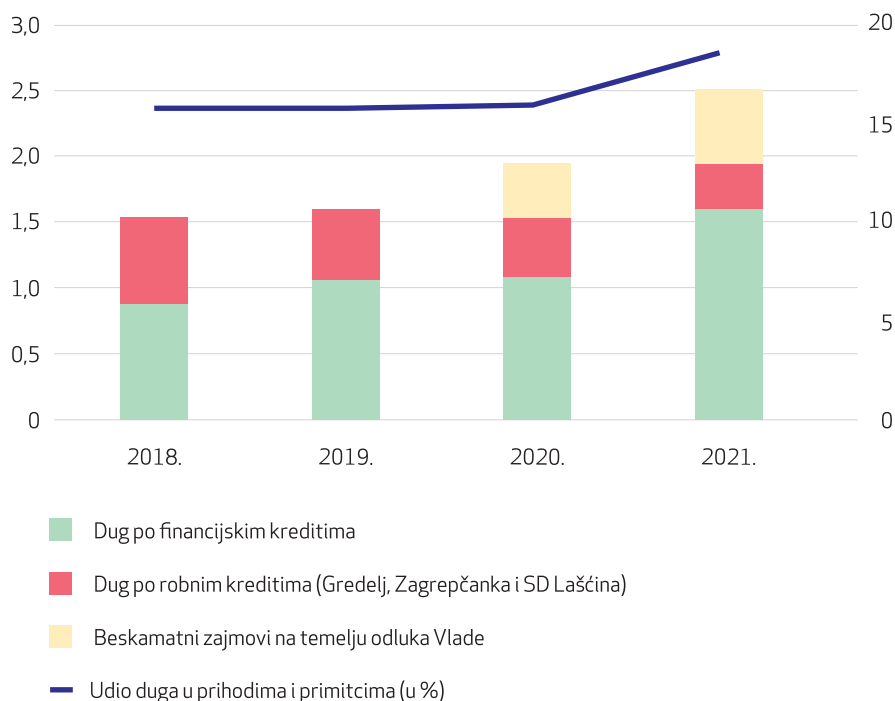
Kao što pokazuje tablica 1, manjak prihoda tekućeg razdoblja iznosi 576,9 mil. kn, a ukupan iznos neto financiranja 546,2 mil. kn. Razlika između ostvarenog manjka prihoda i neto financiranja u 2021. iznosi 30,7 mil. kn te će tu razliku zajedno s prenesenim manjkom prihoda iz prethodnog razdoblja (1.396,9 mil. kn) trebati pokriti u sljedećem razdoblju – ukupno 1.427,6 mil. kn.

DUG GRADSKOG PRORAČUNA

Direktan dug Grada Zagreba na kraju 2021. iznosio je 2,52 mlrd. kn (grafikon 6). U 2014. dug Grada se povećao za oko 900 mil. kn zbog zaduživanja za Dom za starije osobe Lašćina te kupnju od Zagrebačkog holdinga bivše Tvornice željezničkih vozila Gredelj i Zagrepčanke. Desetogodišnji zajam za kupnju te imovine od 2014. vodi se kao dug po robnim kreditima. Udio duga u proračunskim prihodima i primitcima 2021. iznosio je otprilike 18,6%.



Direktan dug je zbroj svih proračunskih manjkova (deficita) iz tekućeg i ranijih razdoblja financiranih zaduživanjem.



Grafikon 6: Dug Grada Zagreba (u mlrd. kn, lijeva skala) i udio duga u proračunskim prihodima i primitcima (u %, desna skala), 2018.–21.*

* Dug po robnim i financijskim kreditima prikazuje samo dug Grada, bez duga proračunskih korisnika; u prihode i primitke uključeni su vlastiti i namjenski prihodi i primitci proračunskih korisnika.

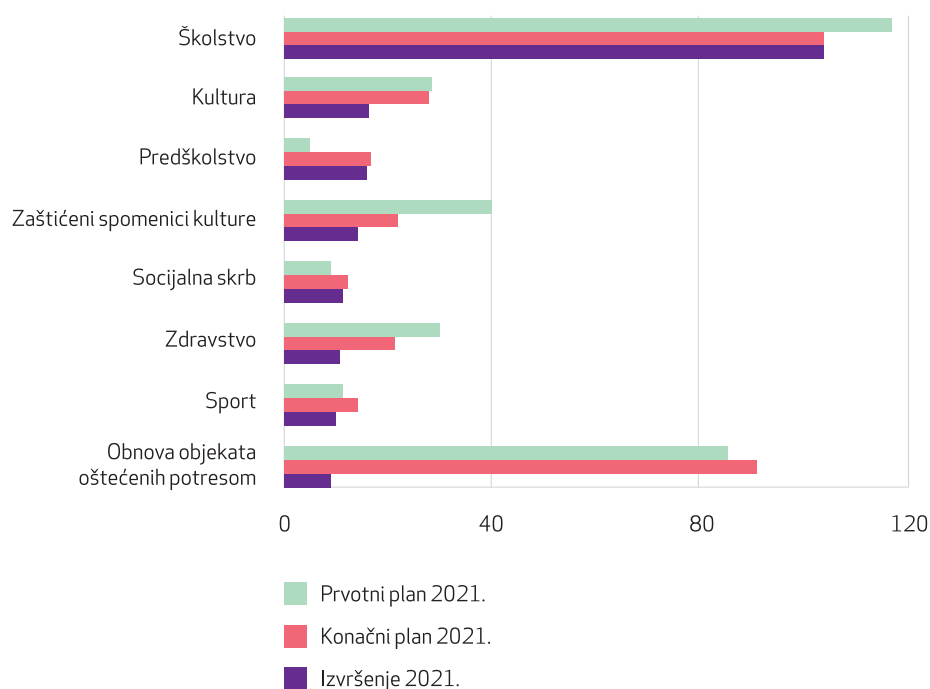
Uz direktan dug prikazan na grafikonu 6, Grad je potencijalno – kroz dana jamstva – izložen i **indirektnom dugu od 3,01 mlrd. kn** (22,3% ukupnih prihoda i primitaka u 2021.). Od toga se najveći dio (2,3 mlrd. kn) odnosi na jamstvo za obveznice Zagrebačkog holdinga izdane za refinanciranje duga iz 2007. Te su obveznice izdane u dvije tranše (1,8 mlrd. kn sredinom 2016., te još 500 mil. kn u srpnju 2017.), a Grad je za to jamstvo dobio suglasnost ministra financija.

RAZVOJNI PROGRAMI – VAŽNIJE INVESTICIJE

Prema prvotnom planu proračuna za 2021. ukupna su **kapitalna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti** trebala iznositi 324,9 mil. kn, a tijekom 2021. obavljeni su radovi u vrijednosti od 190,4 mil. kn ili 41,4% manje od planiranoga (grafikon 7). U odnosu na prvotni plan proračuna najviše su smanjena ulaganja za sanaciju i građenje objekata oštećenih u potresu (za 76,2 mil. kn), za zaštićene spomenike kulture (za 25,9 mil. kn) i za zdravstvo (za 19,4 mil. kn), a povećana su ulaganja za predškolske objekte (za 10,8 mil. kn). Zakonom o obnovi zgrada oštećenih potresom na području

Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske i Zagrebačke županije određeno je osnivanje Fonda za obnovu Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske i Zagrebačke županije (Fond za obnovu). Sredstva iz Fonda za obnovu za 2021. planirana su u iznosu od 82 mil. kuna, a potrošeno je 2 mil. kuna.

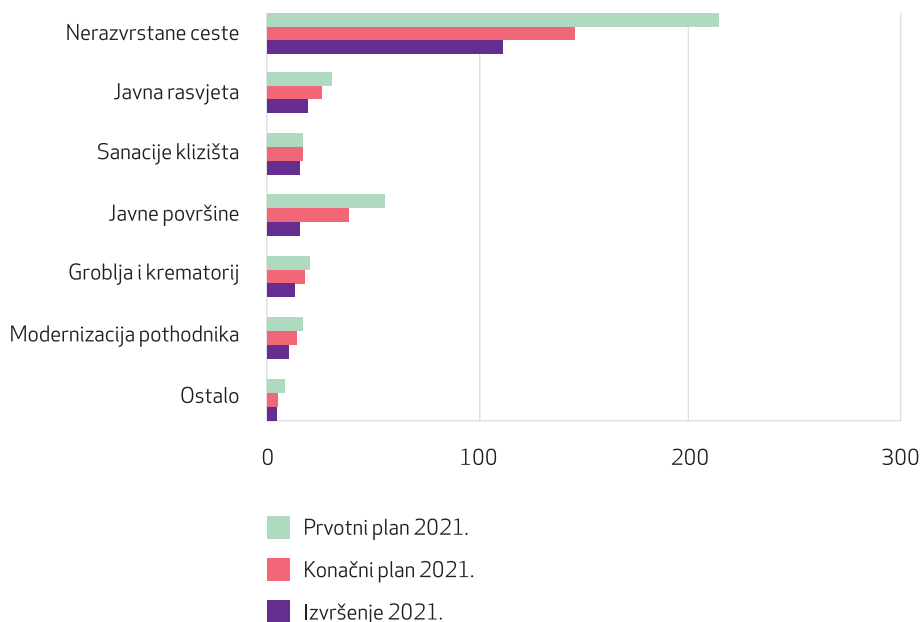
Konačnim planom iz prosinca 2021. planirana su kapitalna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti u ukupnom iznosu od 308,9 mil. kn, a tijekom 2021. obavljani su radovi u vrijednosti od 190,4 mil. kn, odnosno 38,4% manje u odnosu na taj plan (grafikon 7). U odnosu na konačni plan iz prosinca 2021., najviše su smanjena ulaganja za sanaciju i građenje objekata oštećenih u potresu (za 81,8 mil. kn), ulaganja za kulturu (11,6 mil. kn) i za zdravstvo (10,7 mil. kn).



Grafikon 7: Kapitalna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti 2021. (u mil. kn)

Prvotnim planom proračuna za 2021. predviđeni su radovi **za gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture** u ukupnom iznosu od 359 mil. kn, a tijekom 2021. realizirano je 184,5 mil. kn, odnosno 48,6% manje od prvotno planiranog (grafikon 8). U odnosu na prvotni plan proračuna smanjena su ulaganja po svim stavkama, a najviše za nerazvrstane ceste (za 102,4 mil. kn), javne površine (za 40,5 mil. kn) i javnu rasvjetu (za 11,6 mil. kn).

Konačnim planom iz prosinca 2021. za gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture planirano je 260,6 mil. kn, a tijekom 2021. ostvareno je 184,5 mil. kn, odnosno 76,1 mil. kn ili 29,2% manje od planiranoga (grafikon 8). U odnosu na plan, najviše su se smanjila ulaganja u nerazvrstane ceste (34,1 mil. kn) i javne površine (23,5 mil. kn).



Grafikon 8: Kapitalna ulaganja za gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture 2021. (u mil. kn)

Ovisno o projektima, sredstva za gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture upotrijebljena su za izradu tehničke dokumentacije, različite etape gradnje, uređenja ili rekonstrukcije nerazvrstanih cesta, javnih površina, javne rasvjete i dr.

Među značajnije projekte iz 2021. spadaju: pothodnik Stenjevec (između Gospodske ulice i Samoborske ceste), spomenik Branku Lustigu, izgradnja spomenika žrtvama Holokausta i ustaškog režima, izgradnja dječjeg igrališta u dvorištu Osnovne škole Brezovica Područne škole Obrež, izgradnja novih grobnih polja 35 i 35a na groblju Gaj urni i rekonstrukcija Zelene magistrale. Osim toga, u završnoj su fazi radovi na izgradnji istočne ulice – Podbrežje te su počeli radovi izgradnje Željezničke ceste u Donjoj Dubravi, itd.

KAKO SE I VI MOŽETE UKLJUČITI U PRORAČUNSKI PROCES?

Gradska će skupština – kao predstavničko tijelo građana – 26. svibnja 2022. raspravljati o izvršenju proračuna za 2021. Riječ je o 12,1 mlrd. kn prihoda i 12,68 mlrd. kn rashoda. Svaka je zaposlena osoba u proračun prosječno mjesečno uplaćivala 1.017 kn poreza i prireza na dohodak, a Grad je po stanovniku prosječno mjesečno trošio 1.372 kn. Na temelju podataka iz ovog Kratkog vodiča i uz pomoć [Vodiča kroz proračun Grada Zagreba](#), građani mogu sami analizirati planirane i ostvarene iznose, doprinijeti raspravama u Skupštini i pomoći što efikasnijem prikupljanju i trošenju sredstava gradskog proračuna, u skladu sa željama građana i mogućnostima Grada.



KORISNE MREŽNE STRANICE

[Grad Zagreb](#) – Službene stranice Grada Zagreba

[Grad Zagreb – Financije](#) – Gradski proračun, kreditne ocjene Grada, obrasci

[Gradski ured za financije i javnu nabavu](#) – Kontakti, nadležnosti, poslovi

[Gradski uredi, zavodi i službe](#) – Detaljni podatci, kontakti, nadležnosti, poslovi

[Gradska skupština](#) – Ustrojstvo, nadležnosti, radna tijela, propisi

[Gradske četvrti](#) – Osnovni podatci, granice područja, tijela, ovlasti

[Mjesni odbori](#) – Granice područja, sjedišta, tijela, ovlasti

[Zagrebački holding](#) – Ustrojstvo, usluge, aktualnosti, kontakti

[Službeni glasnik Grada Zagreba](#) – Svi gradski propisi

[Ministarstvo financija – lokalni proračuni](#) – Arhiva proračuna svih općina, gradova i županija

[Zakon o proračunu](#) – Zakoni i propisi vezani uz proračun

[Institut za javne financije](#) – Transparentnost proračuna županija, gradova i općina

PRETHODNO OBJAVLJENI VODIČI

Vodič kroz proračun Grada Zagreba

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2022. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2021. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2020. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2020. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2020. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2020. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2019. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2019. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2019. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2018. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2018. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2018. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2018. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Prijedlog prvog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Prijedlog drugog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2014. – Kratki vodič